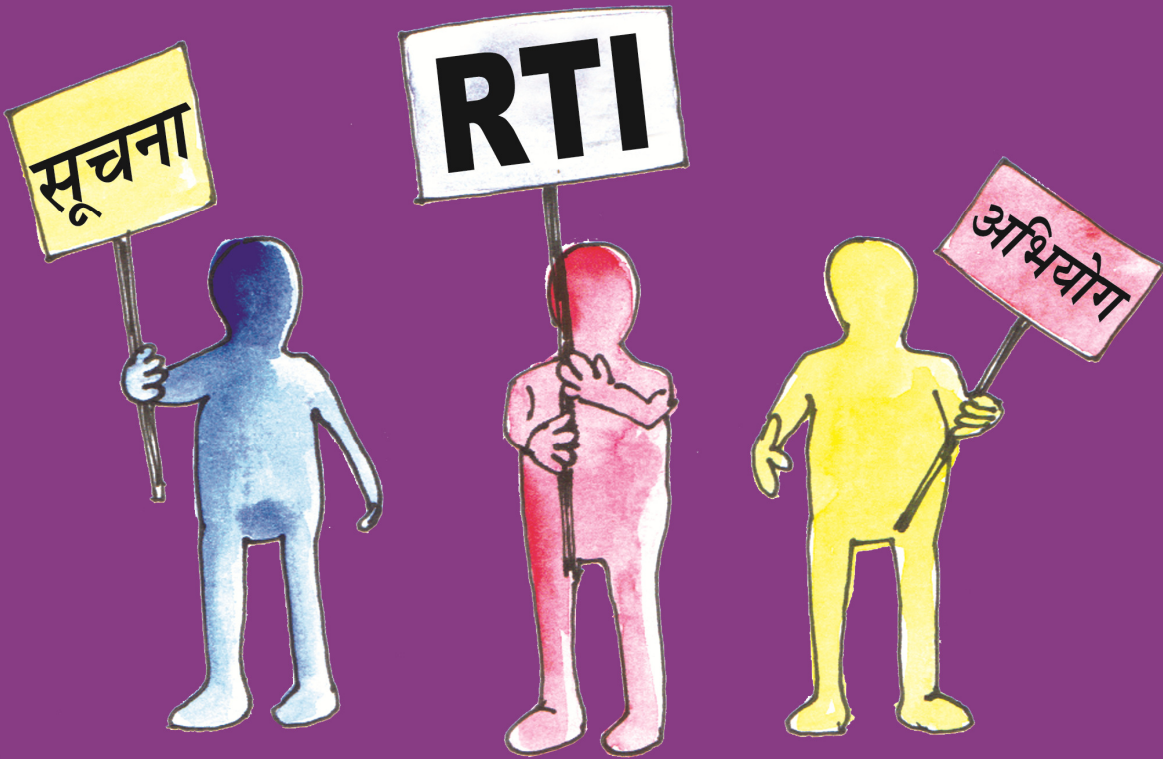

सिखासा'गु'शेसा'थेक'शे'दिका - ५

बाकसा'कु'ल'शेसा'दसुद'गु'दवद'का डिक-२००५

ठदल'खे' लसुद'सुदसा' सा'बाकसा' ड'सख
सुसा'लसा'गु'शेसा'थेक' शेद'कुसा' दवद'लहेक
सु'बासा' बाबुद

दद'सिखासा' ले'लसा'
सुसा'थेदसा' यसा'सुसा'गु' दवद'लहेक

གནས་ཚུལ་ཤེས་དཔྱད་ཀྱི་དབང་ཆ། ཨེན-༢༠༠༥

བྲིས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གོ་རིམ་ - ༥

མངའ་སྡེ་ འབྲུང་ཁྱེད་ལྷན་ཁག་གི་ ཨ་མམ་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ སྲིད་ཅུས་ དབང་འཛིན།
རྒྱ་གར་ གཞུང་།

དྲང་བྲིས་ལེ་ལག་
རྒྱལ་ཡོངས་ ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ དབང་འཛིན།

NeytshulShipchekiWangchaAyn2005:This book is based on legal awareness for the neoliterates on Right to Information Act 2005. This book is prepared by National Literacy Mission Authority and Department of Justice, Govt. of India, New Delhi. This book is translated and published by State Recourse Centre Assam, 1-CD, Mandovi Apartments, GNB Road, Ambari, Guwahati-781001(Assam)
 Feb: 2017 (300)

དབ་མེང་། གནས་ཚུལ་གྱི་བཟོ་བྱ་བ་དང་ལྷན་དུ་དཔལ་བཅས་ཤིང་། ༢༠༠༥

དབ་ཕྱོ་མ་སྐྱེགས་ཚོགས་ཚུང་། སློབ་དཔོན་ཚོ་གྲོ་སྐྱེད་ལཱ།
 སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་དབང་ཚེ།
 སློབ་དཔོན་བྱུ་བྲུག་དབལ་བཟང་།

ཕར་བསྐྱེད་དང་པོ་། བེ་མ་རི་༢༠༡༧/༡༩༠༠༩

དབ་ཕར་བསྐྱེད་བྱ་ལས་ལཱ་། མངའ་སྡེ་འབྲུང་ཁུངས་ས་གནས་ཙམ་སམ་
 མན་ཏ་བི་ཉེ་པར་མེན་ཇི་ཉེན་བི་རོཏ་
 ཉམ་གྲ་ལི་ མུ་ཏ་ཏེ་- ༧༥༡༠༠༡

འབྲུག་འཁོར་། སློབ་དཔོན་ཡི་གེ་རིག་འཛིན།
 སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་དབང་ཚེ།

ལི་མོ་བྲིས་ ལས་ལཱ་། འཛིགས་བྲལ།
 ཚོགས་པར་བྱས་ལཱ་། ས་རའི་སྐྱེ་སྐྱོབ་ཉེ་སྔ་བྲིས་བ་མོ་ཞེ་མེ་དན་
 མུ་ཏ་ཏེ་- ༢༧

བཀའ་དྲིན་དགའ་ཚོར།

སལ་ཚར་སྐྱེད་ལས་རིམ་འདི་༡༠༠༧འདྲིན་ཟླ་དགུ་པོ་ན་འགོ་བཙུགས་ཀོ་ཨོན་ལས་རིམ་ནང་ཚུད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱམ་
ཤེས་ཡོན་གྲངས་ཁ་༤༡༠ཚེང་ཁག་ཚུ་ན་སྤོང་འབམ་ཡོད་པལ་ཚར་སྐྱེད་ལས་རིམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་འདི་གྱོང་སེབ་ས་ག
ནས་ཀྱི་བྱམ་མི་རིགས་དམའ་བོ་;

རྒྱལ་ལུ་པོ་ཚུའི་དོན་ལོ་ཨོན་ལས་རིམ་འདི་ཤེས་ཡོན་བྱིན་ཐབས་མཉམ་ཅིག་རང་གི་མི་ཚོ་བསྐྱལ་སྤངས་ལེགས་བཟོ་བ
འི་དོན་ལོ་ཨོན།

ཤེས་བྱ་འདིས་སློབ་སྦྱོང་ཚུའི་ཉེན་མ་ཚད་མི་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གཏམ་ཁྱབ་བྱིན་བའི་དོན་ལོ་གནས་ཚུལ་སྤེལ་
མཁན་རྒྱུད་ལྟེ་བྱུངས་སྐྱགས་བྱས་ཤད་འགོ་བཙུགས་ཟེན་ཡོད་པལ་སྐྱགས་བྱས་ཤད་ལས་རིམ་གཙོ་བོ་ནང་ལས་ཁྲིམ
ས་ཀྱིས་སྐོར་ལོ་ཤེས་ཡོན་བྱིན་ཤད་ཅིག་འདི་གཙོ་བོ་ཨོན།

ཁྲིམས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་དོན་ཚན་འདི་ཐམས་ཅད་ལོ་གསལ་བཤད་བྱིན་ཤད་ཀྱི་དོན་ལོ་བཟོ་ཡོད་པོ་ཨོན།རྒྱ་གར་གཞུང་གི
ས་མི་རིགས་འབྲུང་ཁྲུངས་ཡར་རྒྱས་ལེ་ལག་གི་མངའ་འོག་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཅུས་ལྷན་ཁག་དབང་འཛིན་ད
ང་དང་ཁྲིམས་ལེ་ལག་གི་མཉམ་འབྲེལ་ལོ་གོ་ལ་ཏ་ཀྱི་ལོ་ཨོན་སམ་སྐད་ཡིག་;

ཏེ་ཕུ་ར་ལོ་སྤང་ལ་སྐད་ཡིག་དང་འབྲས་ཚུངས་ན་རྒྱལ་སྐད་ཀྱི་མཁས་མཚོག་དང་མངའ་སྡེ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏུ་མཁ
ན་དབང་འཛིན་གྱིས་རོགས་རམ་ལོ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་ཆ་ག་དབང་པོ་ཚུ་གོ་སྐྱགས་བྱས་པོ་སྤང།

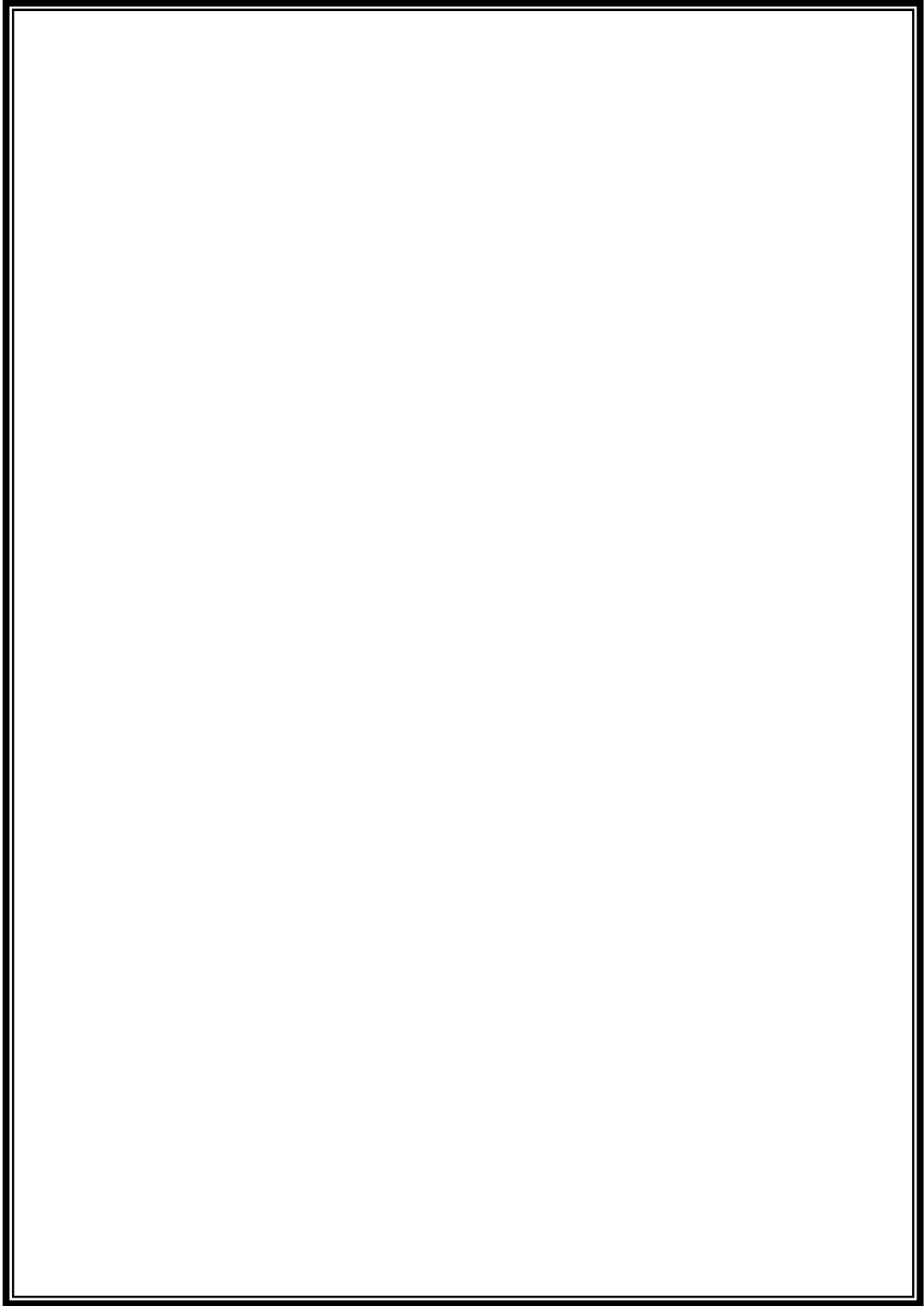
འདི་བྱས་རྒྱལ་ཁབ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཅུས་དབང་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་ལེ་ལག་ཚུ་ལོ་བཀའ་དྲིན་དགའ་ཚོར་ཞུས་དོ།ཤེ
ས་བྱའི་ཡོན་ཏན་འདི་ཚུ་ཐམས་ཅད་ལོ་ལན་ཐོག་རྒྱགས་བའི་རེ་བ་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཅུས་དབང་འཛིན།
མི་རིགས་འབྲུང་ཁྲུངས་ཡར་རྒྱས་ལྷན་ཁག་རྒྱ་གར་གཞུང་དེ་ལི་གསར་བོ།

གཏམ་ཚོག་གཉིས།

འབྲུང་ཁྲུངས་དབྱས་ཨ་སམ་གྱི་དབ་འདི་ཚུ་སྤོང་སྐད་ན་བསྐྱར་སྤེལ་སྐྱེན་བྱས་ཤད་ཀྱི་གཡོག་བྱས་ཡོད་སྐད་ཏོག་ལོ་བ
ཞག་མཁན་སྤྱང་བརྒྱུད་ལས་རིམ་ན་དབ་འདི་ཚུ་བལ་སྐད་ལས་སྤོང་སྐད་ལོ་བསྐྱར་བོ་ཨོན།དབ་ཚུང་འདི་ཚུ་ཨ་སམ་མང
འ་སྡེ་དང་ཁྲིམས་ལྷན་ཁག་གིས་དོས་ལེན་བྱས་ཡོད།འདི་བྱས་སྤྱང་བརྒྱུད་ན་འགན་ལེན་མཁན་མི་རེ་བཞིན་ལོ་ཐུགས་
རྩེ་ཆེ་སོ་ཞུ་དོ་ཨོན།དབ་འདི་ཚུ་མི་སེར་ཐམས་ཅད་ལོ་ལན་ཐོག་ཐོན་རྒྱགས་བའི་རེ་བ་ཡོད།དབ་འདི་ མི་རིགས་
ཡར་རྒྱས་ འབྲུང་ཁྲུངས་ ལེ་ལགས་ དང་ འབྲེལ་སྡེ་ པོ་ཡོད།

ས་མེར་རྒྱམ་
དབ་འཛིན་
མངའ་སྡེ་འབྲུང་ཁྲུངས་ས་གནས།

གནས་ཚུལ་ཤིབ་དབུང་གི་དབང་བཅའ་ཨིན་-༢༠༠༥

གཞུང་གི་ཚོང་ཁང་ལོ་རྒྱུ་ལོ་མ་ཚད་ཐོབ་མཁན་སློབ་ལེན་བ་ཚོང་ཁང་ལོ་རྒྱུ་
ཤད་ཚོང་རིང་ལེབ་སྟེ་ཚོང་ལོ་མི་ཚད་ཁོང་གོ་ཡང་བསལ་གྱི་སྤྲད་ནམ་ཅིག་ཨིན་
རྒྱུང་ཚོང་ལས་པོ་གི་འང་སྐྱབས་སྟེ་མང་རམ་,ས་སྐྱུམ་ཚུ་གན་ཡང་འོང་བུལ་མེད
ཉིམ་ཐོ་རང་ཡང་ཨོ་འདི་ནང་ཚོས་ཡང་ལན་ལོ་སློབ་སྟེབ་བུལ་མེད་ངས་ག་ན
ལས་བྱིན་ཤད?

ནམ་ཅིག་ཨིན་རྒྱུང་ལན་འདེམ་བྱིན་ས་ལས་ཚོང་རིང་གིས་ཐེ་ཚོམ་བ་པོ་སྤྲད་ཉི
མ་འདི་ཚོང་སང་སྟེ་མ་འོང་པོ་ཉོ་མན་གལ་.....མནོ་སྟེ་ཚོང་རིང་གིས་ཚོང་ལས་
པོ་ལོ་ལབ་པོ་སྤྲད-

“སྐྱིགས་གོ་དེ་ཟང་ང་ལོ་སློབ་ལེན་བཏང་གི་ཚུས་མཐོ་བཏོན་ཚེ་འདི་བལྟ་གོ་སེ
‘ལབ་པོ་སྤྲད།’

འདི་བར་ན་ཁྱོད་གི་བྱིམ་ཨམ་ཚུ་ཡང་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བྱས་སྟེ་ཚོང་ལུན་ཅི
ག་འཚོམ་པོ་སྤྲད་ཁོང་ཚུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གིས་སློབ་ལེན་བཏང་གི་ཚུས་མཐོ་
བལྟ་གོ་སེ་ལབ་པོ་སྤྲད།འདི་སྐབས་ཚོང་ལས་པོ་ཁོང་གོ་བསལ་སྟེ་ལབ་པོ་སྤྲད-

“ཚོང་རིང་ཚོང་ལོ་ཚུས་མཐོ་བཏོན་དགོས་པོ་ཚོང་སྤྱོད་དཔོན་འགོ་རྩེ་(DC)
ཉ?”

ཁ་ཚུམ་བྱས་ལོག་སོང་།”

ཚོང་ལས་པོའི་ཁ་ཁྱོད་ཡ་ཐོང་སྟེ་བྱིམ་ཨམ་ཚུ་ག་ལུང་བ་བྱས་ལོག་གོ་སྤྲད།ལམ་
ཁ་ལོག་གོའི་སྐབས་ལོ་ཁོང་ཚུ་བདེ་ཆེན་ལོ་ལྟོད་པོ་སྤྲད།བདེ་ཆེན་གཞུང་གི་ལས
ཁུངས་ན་གཤོག་སྐབས་ཉོ་སྤྲད་མོ་ལོ་ཁྱོད་ཁ་ཐམས་ཅད་གི་ཨའི་སེ་ལབ་སྟེ་བ
ཚི་བ་བྱས་སྟེ་ཁ་ལབ་ཉོ་སྤྲད།འདི་ལས་ཁོང་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཚོང་ལས་པོའི་
ལོ་རྒྱུས་ཚུ་ཐམས་ཅད་ཁོང་ལོ་བཤད་པོ་སྤྲད།

གཞུང་གི་ཚོང་ཁང་ཁེ་དྲགས།

ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་ཡིང་མེད་པོ་མོ་ཁོང་གྲོ་བསག་གོ་སྟེ། “འདི་རྩྭ་ཚོང་ལས་པོ་གིས་ཞེན་ཐོང་ལྷ་བོ་སྟེ།”

གྲོང་མི་མེད་པ་ཅན་ཚུའི་དོན་ལོ་གཞུང་གིས་ར་ཞེན་ཀའ་སློག་གི་མཐོ་དེ་བ་རེ་གནང་བཞག་ཡོད། འདི་ཨིན་ཅང་ར་ཞེན་ཀའ་གི་ཆ་བཞག་བྱས་ར་དགོས་སྦྱིགས་གོ།

དེང་སང་ཐམས་ཅད་གང་པོས་གཞུང་གི་བཅའ་བྲིམས་ནང་ལྷ་ར་ལན་ཐོ་བ་པའི་བྲིམས་ཡོད། འདྲ་ཅག་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤྱི་ར་ཞེན་ཀའ་གི་རྩྭ་ཚོང་ནང་མཁན་འགོ་རྗེ་ལོ་ལྷ་བ་ཅིག་གོ།”

འདི་ལས་བདེ་ཆེན་གྱིས་ཚོང་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་ཉེང་ཁ་ལྷུ་བ་ཅིག་བཟོ་བོ་སྤང་ལྷུ་
བ་ནང་ལོ་ཐམས་ཅད་གང་པོས་བྱུགས་མཚན་སྐྱབས་པོ་སྤང་ལྷུ་བ་མཉམ་པོ་ཉི་
ལྷག་༡༠ཐམས་བ་ཉལས་པོའི་ལྷག་གསོལ་ཡོད་རྒྱང་མི་མེད་བ་ཅན་ཚུ་ལོ་འདི་ཡ
ང་སྒོང་གཡང་ཡོད་པོ་སྤང་ལོང་ཚུ་གི་སྒོན་ལྷུ་འབག་སྟེ་གྲོང་ཁའི་གཞུང་གི་སྐ
ན་གཟིགས་པོ་ལོ་འབག་སྟེ་ལྷུ་ལ་པོ་སྤང་སྒོན་ལྷུ་ལྷུ་པོའི་ཉིམ་༢༠རིང་ལོ་འདི་
གི་ལན་འོང་པོ་སྤང་ལན་ནང་གཞུང་གི་སྐོ་པོ་མ་ཚད་པོ་བྱས་སྟོག་ཚུ་བཏང་བྱི
ན་དོ་ཞིན་སེ་ལབ་སྟེ་བྱི་འདུག་ཚོང་ཁང་ཨོ་འདི་ལོ་ཡང་སྟོག་ཚུ་མ་ཚད་པོ་བྱས
་བཏང་ཡོད།

དེ་བུ་ཚོང་ལས་པོ་ཨོ་འདི་གིས་ཁེ་སང་བ་ཤད་དོན་ལོ་སྤོང་ཆེན་
བྱས་ཚོང་ཁང་བཞན་ལོ་གཙོང་བྱོན་དོ་ཨོན་བོ་གཞུང་གི་དྲིམ་འཆོ
ར་ཞེ་འདི་བྱས་ཚོང་ཁང་གི་མིང་པོས་སྟེ་ཚོང་ཁང་བཞན་ལོ་པོས་ཤ
ད་གྱི་ས་བཅའ་དང་ཁ་སྐྱུངས་སྟེ་བྱི་སྟེ་བཏང་ཡོད།ཚོང་ཁང་འདི་ལ
ས་གྲོང་མི་སྟེ་སྟོན་སྟེ་ལེན་ཚུགས།འདི་ལན་ཐོས་ས་ལས་བདེ་ཆེན་
གྱི་ལབ་པོ་སྤད་གི་ལན་བྱོན་ར་དགོས།ལན་ནང་བོ་ནང་ལྟར་མ་བྱོན
'ན་ལན་ལེན་མཁན་སྐྱུན་གཟེགས་པོ་ལོ་ཉེན་ལོ་ཆད་པོ་ཏི་ཅུག་༢༥
༠/བྱས་བཏབས་གོས།ཆད་པོ་འདི་ཏོང་ཕྱག་༢༥༠༠༠/
སང་སྟེ་བཏབ་གོས་ཏོ་སྤད།

བདེ་ཆེན་གྱི་གཏམ་ཚུ་ཐོས་སྟེ་ཚེ་རིང་གི་དགའ་དྲགས་སྟེ་ལབ་པོ་སྐ
ད་ད་ཨིན་ནེ་མགོ་སྐྱང་སྟེ་བ་མཐན་ཚུའི་དུས་རྗེས་པོ་སྐད།
མི་མངས་ཀྱི་བྱིས་འདུ་འདུ་བོའི་སྐྱགས་དདུལ་ཚུ་གཞུང་གི་ཡར་རྒྱ
ས་དོན་ལོ་བེད་སྦྱོད་བྱས་དོ་སྐད། དཔེ་བཞག་ན་སོ་རོག་ལམ་
ལེ་ལག་ སྟོག་གི་བྱིས་ཚུ་བཟོ་བོའི་དོན་ལོ་བེད་སྦྱོད་བྱས་དོ་སྐད།
ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གཡོག་འདི་ཚུ་བྱས་བོའི་སྐང་མི་ལག་གཅིག་གཉིས་ཅི
ག་གི་བྱས་བོའི་སྐང་སྐྱགས་དདུལ་ཚུ་གཡོག་ལས་བཅད་སྟེ་བས་དོ་
སྐད།འདི་བྱས་གཡར་རྒྱས་ལོ་ཞེན་ཤོར་དོ་སྐད།
འདི་ཚུ་གི་བཀག་ཐབས་དོན་ལོ་གཞུང་གི་ཉ་ཀོ་ཐོབ་པའི་རང་དབ
ང་ཨིན་ལབ་སྟེ་བཅུག་བཞག་ཡོད།
ཨིན་འདི་ལས་འགྲུང་སྟེ་མི་མངས་ཀྱི་གཞུང་གཡོག་སྟེང་གུ་རྩིས་ཤི
བས་བཅད་བྱས་བཟླ་ཚུགས།
སྐྱུག་སྐྱུག་གོ་དང་འབག་འོང་འོང་བོའི་ལེག་ངན་ཚུ་ཡང་བཟླ་ཚུག
ས།འདིའི་དོན་ལོ་ལྷ་བ་ལེན་དགོས།
ལྷ་བ་ལེན་བའི་དོན་ལོ་ལྷ་ལན་ལྷ་བོ་གཅིག་རིང་ནང་ཚུད་མ་འོང་
ན་སྐྱུན་གཟིགས་མགོ་རྗེ་རྒན་བ་ལོ་ལྷ་ཚུགས།
འོང་གི་སྐྱུན་གཟིགས་རྒྱང་བོ་ཚུ་ལོ་ཚད་པོ་ཡང་བཅད་ཚུགས་ཤང་
ཨིན།

གནས་ཚུལ་ཤིབ་དབྱུང་གི་རང་དབང་ -ཨེན།

རྒྱ་གར་ན་ རྩི་ལོ་ ༢༠༠༥, ཟླ་བོ་ ༤ ཀོང་ཚེས་ ༡༥
ལས་ཚུ་སྟེ་གནས་ཚུལ་ཤིབ་དབྱུང་གི་རང་དབང་གི་དབང་བཅའ་ཨེན་མ
གོ་བཅུག་གོ་སྟོན།

དབང་བཅའ་ཨེན་འགྲུང་སྟེ་ཡུལ་སྡོད་པོ་ཀ་ཨེན་གྱི་ཡང་གཞུང་གི་ལེ་ཁུ
ང་ཚུའི་ནང་གི་གཡོག་ཚུ་དང་གནས་བཏང་ཚུའི་སྐོར་ལོ་ཞིབ་དབྱུང་བྱས་
སྟེ་ཉ་གོ་ཚུགས་པའི་དབང་བཅའ་ཡོད།

འདི་མི་ཚད་སྟེ་སློ་མན་སྟེ་ན་དྲི་བ་ཚུ་ཡང་དྲི་སྟེ་བཅོས་སྐྱབས་ཤད་གྱི་ག
ཡོག་བྱས་ཚུགས།

ཨེན་གྱི་དབང་བཅའ་སྟེ་ཇོ་མ་ལུ་ཀཱ་མིར་མ་དོག་རྒྱལ་ཁབས་ཐམས་ཅད
ན་དངོས་ལེན་ཡོད།

ཤིབ་དབྱུང་གི་དབང་བཅའ་ནང་ལོ་ཡོད་པའི་བྲིམས་སྟེ་གི་མི་མངས་ལོ་
ལེ་ལག་གི་གཡོག་ཚུ་དང་གནས་ཚུལ་ཚུ་འཇམ་པོ་བྱས་ཉ་གོ་ཚུགས་པའི་
མི་མངས་རེ་བཞིན་གྱི་རང་དབང་ཡོད།

ང་ཅག་གི་གནས་ཚུལ་ཚུ་ག་སྟེ་ཐོབ་ཚུགས་ཀམ་སེ་ན་?

༡༥ གནས་ཚུལ་རང་དབང་གི་ཤིབ་དབྱུང་ཨེན་གྱི་ཐོག་ལས་གནས་ཚུ
ལ་ག་སྟེ་མ་ཅིག་ཨེན་རྒྱང་ལེན་བའི་དོན་ལོ་མི་ལག་གཅིག་གིས་སྒོང་དོ
ག་ཡོད་པོ་ནང་ལྟར་སྒོང་བཏབས་སྟེ་ཨེན་ཇེ་,

ཉེན་སྟེ་དང་རང་སྐད་གཞུང་གི་དངོས་ལེན་གནང་ཡོད་པོ་ཚུའི་ཐོག་
ལོ་བྱི་སྟེ་དང་།

སྒྲོག་གི་འབྲུལ་ཆས་ ཐོག་ལས་བྲི་སྟེ་འོག་ལོ་བྱིན་ཡོད་པའི་མགོ་རྩེ་རོ་
ག་རམ་བོ་ཚུ་ལོ་བྱུ་བ་བཟོ་སྟེ་ཕུལ་དགོས།

ཀོ་སྟོང་ནང་སྟར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མི་མངས་གནས་ཚུལ་གྱི་མགོ་
རྩེ་གན་བོ་མཚོག།

ཁོ་སྟོང་ནང་སྟར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མི་མངས་རོག་རམ་བོ་མཚོག།

གོ་གནས་ཚུལ་འཚོལ་མཁན་མི་འདི་གི་རང་གི་ག་མོའི་གནས་ཚུལ་
དགོས་པོ་བསལ་དྲགས་བྱས་དགོས་པོ་སྣང།

འདི་འདེམ་བྱས་སྟེ་བྱུ་བ་ཚུ་བྲི་སྟེ་ཕུལ་མ་ཚུགས་ན་ཁ་གི་རང་བྱུ་བ་
ཚུ་བྱུ་བྱང་བྱུ་མཚོག་ཨིན།ཁ་གི་བྱུ་བ་བྱུ་བྱུ་བོ་ལམ་སང་བྲི་མཚོག་མ
ཚོག་བྱས་སྟེ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་རོག་རམ་བོ་ཡང་གནང་ཡོད།

པོ་རོག་རམ་བོ་ཚུ་ལོ་བྱུ་བ་ཕུལ་བའི་སྐང་དོན་རྒྱས་དྲགས་བྱས་དོ
ན་མིན་དགོས།

འདི་དང་མཉམ་ཅིག་རང་གི་ཁ་སྐྱེས་བསལ་དྲགས་མ་ཉོག་བཞན
གན་འདྲེ་རྒྱས་པོ་བྱས་བཤད་བྱིན་མིན་དགོས།

༣༥ མགོ་རྗེ་གཅིག་ལོ་གནས་ཚུལ་ཤིབ་དབྱུང་དོན་ལོ་ལྷ་བ་སྐྱུལ་བོའི
སྐྱང་གལ་སྲིད་:

༣༦ གནས་ཚུལ་ཤིབ་དབྱུང་བྱིན་མཁན་མགོ་རྗེ་ལྷ་རང་ཁབ་སྟེ་བོ་མ
ཉམ་པོ་མཐུན་བོ་ཡང་ན་

ལོ་མགོ་རྗེ་ལྷ་རང་གཡོག་ཨོ་འདི་ཚུ་མཉམ་ཅིག་ལག་ཀོ་ཡོད་ན།
ཨོ་འདི་སྐྱང་རང་ལམ་སང་མགོ་རྗེ་རྒན་བོ་མཚོག་ལོ་དང་པོ་ལྷ་བ་
སྐྱུལ་བོ་དོན་བཞིན་ཁོང་གི་གཟིག་ཉོག་གནང་སྡི་སྐྱུན་གཟིགས་པོ་བ
ཞན་ཅིག་ལོ་གསེ་བོ་གནང་ཤད་སྟེ།

ལྷ་བ་སྐྱུལ་མཁན་གྱི་ལྷ་བ་དོན་བཞིན་རང་གི་ལོ་ལག་ག་སྡི་གི་ཤིབ་
དབྱུང་ཚོལ་བོ་དོན་བཞིན་མེད་པོ་བཞན་ཅིག་དང་སྐྱ་གསེ་སྟེ་ཡོད་
པ་ཅེ་ན་ལོ་ལག་ལས་ལྷ་བ་དོན་བཞིན་ཉམ་མོ་སྡི་ནང་ཚུད་ཁོང་གི་
ལག་ཀ་ལོ་བྱིན་ཚུགས་དགོས།

ལྷ་བ་ནང་ལྷར་སྒྲིགས་བཏང་།

༡༥ རྒྱལ་གར་མི་མངས་གནས་ཚུལ་ཤིབ་དབྱུང་དབང་འཛིན་བོ་མ
ཚོག་ཡང་ན་མངའ་ལྗེའི་མི་མངས་གནས་ཚུལ་དབང་འཛིན་བོ་མཚོ
ག་གིས་ལྷ་བ་དོན་བཞིན་ཉེམ་ལྟར་ཚུད་ལོ་ལྷ་བ་འཐེང་མཁན་
ལོ་ཡིག་འཕྲོད་ཚུ་བྱིན་དགོས།

༡༦ གལ་སྲིད་ལྷ་བ་མི་ལག་གཅིག་གི་ཐོག་ལོ་འཚོལ་དོ་ཨིན་བ་ཅེ་ན
ཨོ་འདི་དོན་བཞིན་གན་ཡོད་ཡིག་འཕྲོད་ཚུ་ཚུ་ཚོད་ལྷ་བ་ཚུད་
ལྷ་མཁན་ལོ་བྱིན་དགོས།

༡༧ གལ་སྲིད་རྒྱ་གར་མི་མང་གནས་ཚུལ་དབང་འཛིན་མཚོག་ཡང་
ན་མངའ་ལྗེའི་མི་མངས་གནས་ཚུལ་དབང་འཛིན་མཚོག་གིས་བྱིན་
ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་ནང་ལྷར་མ་བྱིན་བོ་དང་སྣང་རྟགས་མ་བྱས་བ་
ཅེ་ན་

རྒྱ་གར་མི་མང་གནས་ཚུལ་དབང་འཛིན་མཚོག་ཡང་ན་མངའ་ལྗེའི
མི་མངས་གནས་ཚུལ་དབང་འཛིན་མཚོག་ག་སྡེ་གི་ལག་ཀ་ལོ་སྡོན་
ལྷ་ཡོད་པོ་ཨོ་སྡེ་གི་མཁས་མ་ལེན་བོ་ཨིན་བོ་ཏུ་གོ་དགོས།

༡༨ གནས་ཚུལ་ཚུ་གྱོམ་བ་འགྲུ་བའི་སྐང་དགོས་ཁོ་ཡོད་པའི་འགྲོ་
སོང་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལོ་རྒྱ་གར་མི་མང་གནས་ཚུལ་དབང་འཛིན་མ
ཚོག་ཡང་ན་མངའ་ལྗེའི་མི་མངས་གནས་ཚུལ་དབང་འཛིན་མཚོག་
གིས་གསུང་ལན་བཏང་བའི་ཐག་བཅོད་པོ་ལས་

མགོ་རྗེ་ཚུ་གི་འོག་ལོ་བསལ་ཡོད་པའི་དོན་མཚན་ནང་ལྟར་ངན་སྲོག་ཅ
ན་ལོ་ལན་བཏང་དགོས་པོ་སྣང།

༡༥ གནས་ཚུལ་ཤིབ་དབྱུང་གི་དོན་ལོ་འགོ་སོང་ག་ཚོད་ཕོག་གོའི་སྐྱར།

༡༦ སྐྱོང་བཅད་བཅད་པོ་ནང་ལྟར་སྦྱར་འཛིན་ཡིག་འཕྲོད་ཚུ་

ཤིབ་དབྱུང་པོ་ལོ་གཡོག་གི་དུས་ཚོད་མགོ་རྗེ་ཚུའི་འཆར་གཞི་ཚུ་བསལ་
དགས་བྱས་བྱིན་དགོས་པོ།

༡༧ གལ་སྲིད་མི་ག་གི་ཨིན་རུང་ཤིབ་དབྱུང་འཚོལ་བའི་གནང་བ་ཡོད་ན
'རྒྱ་གར་མི་མང་གནས་ཚུལ་དབང་འཛིན་མཚོག་ཡང་ན་མངའ་སྡེའི་མི་
མངས་གནས་ཚུལ་དབང་འཛིན་མཚོག་གིས་འདི་ལོ་རོག་རམ་བྱས་དགོ
ས།

༡༨ གལ་སྲིད་གནས་ཚུལ་འཚོལ་བའི་ཤོག་གོ་ཚུ་དང་སྲོག་འབྱུལ་ཐོག་ག
ཡོག་བྱས་ལྟེ་འགོ་སོང་ཐོན་ན་སྲོན་ཁུ་ཁུ་བ་པོ་གིས་སྲས་སོང་བཏང་དགོ
ས་པོ་སྣང།

སྐྱོང་བཅད་བཅད་པའི་སྲས་སོང་ཐམས་ཅད་ཚུ་འུག་འུག་བྱས་བཏབས་
དགོས་པོ་སྣང།གལ་སྲིད་ཤིབ་དབྱུང་འཚོལ་མཁན་མེད་པ་ཅན་དཔྱད་ཀ་
ཨིན་ན་སྲས་སོང་བཏབས་མན་དགོས་པོ་སྐྱོང་གཡང་ཡང་བྱིན་ཚུགས།ཨོ་
འདེ་རང་བྱས་ལྟེ་བཀའ་ཤགས་ལེ་ལག་གསུམ་འཛོམ་ཚུ་གི་གནང་བའི་བ
ཀའ་དོན་བཞིན་ཁུ་བ་པོ་ལོ་དུས་ཚོད་ན་དྲི་ལན་བྱིན་མ་ཚུགས་པ་ཅེ་ན་
ཁུ་བ་པོའི་སྲས་སོང་ཐམས་ཅད་བྱིན་དགོས་ཤད་སྣང།

ལྷ་བ་མ་ལེན་བོའི་ཐེ་གོ་ལས།
ལྷ་བ་ཚུ་མ་ལེན་བོའི་དགོས་པོ་རྒྱ་མཚན་ཚུ་རྒྱ་གར་མི་མང་གནས་
ཚུལ་དབང་འཛིན་མཚོག་དང་མངའ་ལྷེའི་མི་མངས་གནས་ཚུལ་ད
བང་འཛིན་མཚོག་གིས་ལྷ་བ་པོ་ལོ་བོས་སྟེ་འོག་ལོ་བསལ་ཡོད་པའི་
ཡིག་འཕྲོད་དོན་བཞིན་རྒྱ་མཚན་ཚུ་བྱིན་དགོས་པོ་ལྟེ།

གཤེས་ལེན་བོའི་རྒྱ་མཚན་ཚུ་

ཁུ་མ་ལེན་བོའི་ཁ་ལྷེ་ལོ་ངོ་ལོག་སྐབས་པའི་དུས་ཚོད་

གཤེས་ལེན་བོའི་བཀའ་ཤགས་གསུམ་པའི་སྐོར་

ལེམ་བྱས་བོའི་སྐོར་དེ་ཟང་རྒྱལ་ཁབ་མེད་བ་བཟོ་ཤད་དང་རང་དོན་
'བ་སྐྱ་ཚུ་བ་ཤད་བྱས་དོ་ཨིན་ན་གནས་ཚུལ་ཚུ་ཐོབ་མི་ཚུགས་ཀྱི་དེ་
ཟང་གཡར་རྒྱས་བྱས་ཤད་དོན་ལོ་ཨིན་ན་ག་ལྷེ་མ་ལྷེ་ཐོབ་བྱིན་ཤད་
'ཨིན།

གནས་ཚུལ་ག་ཟླ་ག་ཟླ་ཚུ་མངས་གཙོའི་བཀའ་ཤགས་གསུམ་པོ་གིས་བྱིན་མི་ཚུ
གས།

གཏེ་གསང་གཏམ་ག་ཟླ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཞིན་, རྒྱལ་ཁབ་རྒྱང་རྒྱུབས་,
རྒྱལ་ཁབ་བཞན་དང་མཐུན་འབྲེལ་རྒྱུ་རང་བཞིན་མི་མངས་ལོ་གནོད་ཏོ་ཨི
ན་ན།

ཁོ་ག་ཟླ་ཨིན་རུང་བྲིམས་ཁང་ཡང་ན་བཙོན་ཁང་ལས་གནང་བ་མེད་པོ་བཀ
ག་བཀག་གོའི་གནས་ཚུལ་ཚུ་བྱིན་ན་མ་འོང་པའི་ནང་བྲིམས་ཕོག་གོའི་གཞི་ཙ
ལོད་མཁན་ཚུ།

གཏེ་མངའ་ཟེ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཀའ་ཤགས་རྒྱུ་ཚོགས་ནང་ལོ་དབང་བཅའ་
ཕོག་མགོ་རྒྱུ་བཏང་ཚུགས་པའི་གསང་གཏམ་ཚུ།

ངེ་གལ་སྲིད་མི་མངས་ཀྱི་དོན་ལོ་བཀའ་ཤགས་མགོ་རྒྱུ་གིས་གསང་ཟླ་བཞ
ག་གོའི་བཤད་མ་རུབས་པའི་གསང་གཏམ་ཚུ་ཁབ་ལྟེ་པོ་ཚུ་གི་གནང་རུང་མ་
འོང་པའི་ན་མེད་པོ་ཕོན་ཚུགས་པའི་གནོད་རྒྱུ་རྩོམ་པོ་ཕོན་ཚུག་པོ་ཨིན་པས་
བྱིན་མི་མཚོག་གོའི་གནང་བ་ཚུ་བཀའ་ཤགས་གསུམ་ཚུ་ན་བཞག་དགོས།

ཅེ་རྒྱལ་ཁབ་བཞན་ཙ་ལས་ཕོབ་པའི་གསང་བའི་གཡོག་ཚུ་བདེན་གཏམ་ཚུ།
ཆེ་མི་ག་ལོ་ཡང་མི་ཚོ་ན་གནོད་ཚུགས་པོ་དང་གནོད་པོ་སྐལ་ཚུགས་པའི་དྲང
གཏམ་འདི་ཚུ།

ཇི་ཤི་བ་དབྱུང་བྱས་ས་གགས་བཅའ་ཕྱོག་ཀོ་ཡང་ན་ངན་སྲོག་ཅན་ལོ་ཤི
བ་དབྱུང་བྱས་ས་གགས་བཅའ་ཕྱོག་ཀོའི་གསང་གཏམ་ཚུ།

ཉེ་སློན་པོ་ཚུའི་བྱོས་བཏུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་སློན་པོ་ཚུའི་བཀའ་ཚལ་ཚུ་
ཡུང་ཆེ་ཚུ་དང་བཞན་མགོ་རྗེ་ཚུ་གི་གསང་བའི་ཤོག་ཀོ་ཚུ་
བཀའ་དོན་བཞིན་གྱི་གཡོག་ག་ལྟམ་ཅིག་ཨིན་ཅུང་སློན་པོ་མཚོག་གི་ཐ
ག་བཅོད་མ་བྱས་སང་བྱི་ལོ་བཤད་ཤད་དང་བཏོན་ཤད་དང་བྱབས་དཔེ
ལ་བྱས་མི་ཐོབ།

ཏེ་མི་ག་ཨིན་ཅུང་སྐར་གྱི་གནང་ལོ་གསང་གཏམ་ཚུའི་ཐོག་གཞོད་པོ་ཕོ
ག་ཚུགས་པའི་གཏམ་ཚུ།
གསང་གཏམ་ག་ལྟམ་ཅིག་ཨིན་ཅུང་འདི་གི་སྐྱུང་སྐྱོབས་ཚུའི་ཐོག་ལོ་ག
ཞོད་ཏོ་ཨིན་བ་ཅེ་ན་ཡང་འདི་ལས་གཞོད་པོ་ཤུགས་ཆེ་ཅུ་འབྱུ་ན་ཨོ་འ
དིའི་སྐོར་ལོ་ལྷ་སྟོད་བྱས་ཤད་དོན་ལོ་བཀའ་ཤགས་གསུམ་གྱི་བཀའ་གན
ང་ཚུགས།

མི་ག་འདི་གི་ཡང་ལོ་ཤེས་ལས་གྱི་བར་གཅོད་དང་གཞོད་པོ་ཚུའི་བ
དེན་གཏམ་སྐོར་ལོ་བལྟ་སྟོད་འབྱུང་ན་འདི་སྐོར་ལོ་ཨིན་ཅིག་མིན་ཅག་
འཚོལ་མཁན་འདི་ལོ་བྱིན་དགོས།

རྒྱ་གར་མི་མང་གནས་ཚུལ་དབང་འཛིན་མཚོག་དང་མངའ་སྡེའི་མི་མངས་ག
 རས་ཚུལ་དབང་འཛིན་མཚོག་གིས་སྡོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཚུའི་སྐོར་ལོ་གགས་བཅ
 འ་ཡང་སྐྱབས་སྲིད་དེ་ཟུང་གགས་བཅའ་དང་མཉམ་ཅིག་ཁོང་གི་དགོས་ཁོ་ཡོ
 ད་པའི་དོན་མཚན་ཚུ་ཤིབ་དབྱུང་བྱས་དོན་བྱིན་དགོས། འདི་ཚུ་བཤད་དགོས་
 པོ་དབུས་གཞུང་དང་མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་མི་མངས་གནས་ཚུལ་དབང་འཛིན་
 ཚུའི་འགན་སྲོམ་པོ་ཅིག་སྤྲད་ཀི།

ཀུན་གསང་གཏམ་ཚུའི་སྐོར་ལོ་གགས་བཅའ་སྐྱབས་པོའི་ནང་ལས་གགས་བཅ
 འ་མ་པོག་ཀོའི་གཏམ་ཚུ་སྤྲེ་སྤྲེ་ལྷུ་བ་པོ་གིས་འཚོལ་བོ་ལོ་ཨོ་འདི་ནང་ལྟར་གྱི་
 གསང་གཏམ་ཚུ་བཤད་དགོས།

ཁབས་ལྷེ་གསུམ་པོའི་གསང་གཏམ།

༡. ཁབས་ལྷེ་གསུམ་པོ་མཉམ་ཅིག་མཉམ་འབྲེལ་ཡང་ན་ཁབས་ལྷེ་
 གསུམ་པོའི་ཉོང་ལས་བྱིན་བྱིན་པོའི་གསང་པོའི་གཏམ་ཨིན་སེ་ལབ་པའི
 གསང་གཏམ་ཡང་ན་རེ་ཀོའ་ཀི་གཏམ་ཚུ་ཨིན་འདི་ནང་ཚུད་ལྷུ་བ་ཐེ
 ན་མཁན་གྱི་དངོས་ལོ་ཡོད་པོ་དང་བྱིན་ཤད་ཨིན་ན་དབུས་གཞུང་དང་
 མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་ཤིབ་དབྱུང་དབང་བཅའ་གིས་དགོས་ན་
 དབང་འཛིན་པོ་མཚོག་གི་ལྷུ་བ་ནང་ལྟར་ཉིམ་ལྡན་ནང་ཚུད་ཁབས་ལྷེ་ག
 གསུམ་པོ་ལོ་བྱི་སྤྲེ་ལན་བཏང་བྱིན་དགོས།

ལྷ་བ་ ལྷལ་ མཁའ་ལོ་ ཁབས་ལྷེ་ གསུམ་པོ་གི་ གསང་གཏམ་ དང་
རེ་གོཌ་ བྱོན་ དགོས་པའི་ རྒྱ་མཚོན་, གསང་གཏམ་ འདི་ ལྷ་ བྱོན་
མཚོག་གམ་ མི་མཚོག་ འདྲིའི་ རྣོར་ ལོ་བྱི་ ལྷེ་ཡང་ན་ ཁ་གིས་
བཀའ་ཤགས་ དབང་འཛིན་པོ་ ལྷ་གི་ ཁབས་ལྷེ་ གསུམ་པོ་ ལོ་སྟོན་
གསན་ བང་བྱོན་ དགོས་པོ་ གལ་ཅན་ ཡོད། འདི་ དང་
མཉམ་ཅིག་ལོ་ ཁབས་ལྷེ་ གསུམ་པོའི་ རྒྱུས་བརྟུན་ ཡོད་དགོས་པོ་
གལ་ཅན་ ཡོད།

༢. གསང་གཏམ་ ག་ལྷེམ་ ཨིན་རུང་ ཡང་ན་ རེ་གོཌ་ ཡང་ན་
གསང་གཏམ་གྱི་ རྒྱུགས་ ཡ་རྒྱལ་ ག་ལྷེམ་ ཅིག་ ཨིན་རུང་
བཏོན་ཤད་ དོན་ལོ་ རྒྱ་གར་ མི་མངས་ གནས་ཚུལ་ དབང་འཛིན་
མཚོག་ དང་ མངའ་སྡེའི་ མི་ མངས་ གནས་ཚུལ་ དབང་འཛིན་
མཚོག་གིས་ ཁབས་ལྷེ་ གསུམ་པོ་ལོ་ འཕྲིན་ཡིག་ ཐོག་ལས་
ལན་བྱོན་ དགོས། འདི་ བང་ལྟར་གྱི་ ལེན་ ཐོབ་པའི་ ཉིམ་ ༡༠
བང་ཚུད་ གསང་གཏམ་ འདྲིའི་ བང་ལས་ མན་སྐྱིགས་ཀོ་ ཡོད་ན་
ལམ་སང་ ཨོ་སྤེ་ དོན་ལོ་ ཁབས་ལྷེ་ གསུམ་པོ་ ལོ་ ལབ་ ཐོབ་པའི་
ཀོ་སྐབས་ ཡོད།

བར་སྐྱོན་ ལུ་ ཡོད་པའི་ དབ་ལྷོ།

- ༡༩ མིག་མཐོང་ ཅ།
- ༢༩ གཏམ་ སྒྲིགས་ ཅ།
- ༣༩ སྤོང་རྗེའི་ སློབ་གྲ།
- ༤༩ བརྩེ་ མཐོང་གིས་ དྲི་བ།
- ༥༩ གནས་ཚུལ་ ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་ དབང་བཅའ་ -ཨོན་ ༢༠༠༥
- ༦༩ རེ་བའི་ ཉིན་ཟེར།
- ༧༩ ད་ ཀ་ཡང་ རྒྱུད་བ་ རྩོག་པོ་ མི་ལུས།
- ༨༩ ད་ གཞོན་རྩོབ་ མི་ཐོན།
- ༩༩ བདེ་ཆེན་ རོ་རྗེ་གིས་ ཚད་དབང་ ཐོབ་ཅེ།
- ༡༠༩ ད་ཅའི་ བྱུགས་ཅན་ ད་ཅའི་རའི་ རྒྱ་ལོན།
- ༡༡༩ རྒྱ་གར་ གཞུང་གི་ འཆར་གཞི་ གཞོ་བོ་ ལྷོ།

STATE RESOURCE CENTRE ASSAM
1-CD, Mandovi Apartments, GNB Road
Ambari, Guwahati-781001
E-mail-srcassam@hotmail.com
Website : www.srcguwahati.in